

ΠΑΑ 2014 - 2022

Νέοι Γεωργοί – Κίνητρα για την Πρώτη Εγκατάσταση στον Πρωτογενή Τομέα και την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων

Ευθύμιος Τσιατούρας

Προϊστάμενος Μονάδας
Επενδύσεων στις Γεωργικές
Εκμεταλλεύσεις

στην Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής
Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης

Νέοι Γεωργοί 2022: Μία πρόσκληση με νέα δεδομένα

- Για πρώτη φορά πρόσκληση νέων γεωργών υπερβαίνει τα 500 εκ. ευρώ.
- Το ποσό ενίσχυσης είναι διπλάσιο σε σχέση με την προηγούμενη πρόσκληση.
- Στόχος η δημιουργία επαγγελματιών γεωργών με βιώσιμες εκμεταλλεύσεις.
- Ωστόσο υπάρχουν σημαντικά αυξημένες δεσμεύσεις.

Ποια είναι η ενίσχυση που δίνουν η ΕΕ και η Ελλάδα για αυτά;

- Η συνολική ενίσχυση κυμαίνεται από 35.000 έως 40.000 ευρώ σε 14.000 δικαιούχους
- Η πρώτη δόση κυμαίνεται από 24.500 έως 28.000 €
- Με την ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου, δηλαδή το 2025 ή το 2026 η εξόφληση των υπολοίπων 10.500 έως 12.000 ευρώ
- Επιπλέον σημαντικότερες ενισχύσεις προκύπτουν από την ενιαία, τη συμμετοχή σε άλλα μέτρα του ΠΑΑ κ.λπ.

Προσοχή στη διαχείριση αυτών των χρημάτων ! ! !

- Ενοίκια αγροτεμαχίων
- Ασφάλιση στον ΕΦΚΑ
- Ασφάλιση καλλιέργειας
- Κόστος καλλιέργειας (σπόροι, φυτά, λιπάσματα, φυτοπροστασία)
- **Πάγιος εξοπλισμός για την ανάπτυξη της εκμετάλλευσης**
- **Ιδιωτική συμμετοχή για σχέδια βελτίωσης**

Ποιες είναι οι κυριότερες υποχρεώσεις;

- Υπαγωγή στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ εντός 12 μηνών από την ένταξη.
- ΟΣΔΕ με Τυπική Απόδοση 12.000 ευρώ κάθε ενδιάμεσο έτος.
- Εντός δύο ετών από την ημερομηνία που αναγράφει η βεβαίωση ΜΑΑΕ ότι αποκτήθηκε η ιδιότητα του νέου γεωργού, να αποκτηθεί η **ιδιότητα του επαγγελματία αγρότη***.
- Εκπαίδευση εντός τριών ετών.
- Πραγματοποίηση τιμολογημένου τζίρου
- Αύξηση της τυπικής απόδοσης

Επαγγελματίας Αγρότης:

- Κάτοχος εκμετάλλευσης (Υποβολή ΟΣΔΕ κάθε χρόνο) +
- **30%** του χρόνου εργασίας στη γεωργία +
- **50%** των δηλωμένων εισοδημάτων από γεωργικές δραστηριότητες.

Δηλαδή δεν απαγορεύεται στον νέο γεωργό να συμπληρώνει το εισόδημά του με εξωγεωργικές δραστηριότητες αλλά πρέπει **να κρατηθεί μία ισορροπία!** Προσοχή σε αυτά τα όρια, αν παραβιαστούν χάνεται η ιδιότητα!

Δεσμεύσεις για 4 έτη μετά την ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου

- Διατήρηση στην ΑΑΔΕ της γεωργικής δραστηριότητας.
- Παραμονή στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ.
- Διατήρηση της ιδιότητας του επαγγελματία αγρότη.
- Υποβολή ΟΣΔΕ κάθε χρόνο.
- ΤΑ εκμετάλλευσης όχι κάτω από 16.000 ευρώ.
- Ε3 με τζίρο τουλάχιστον στο 50% της ΤΑ εξόδου.

Λίγα λόγια για τον τομέα

- Βρίσκεται σε συγκέντρωση: Όλο και πιο λίγοι αγρότες με όλο και μεγαλύτερο μέσο κλήρο και επενδεδυμένο κεφάλαιο.
- Απαιτεί σημαντικές επενδύσεις, σίγουρα μεγαλύτερες από εκείνες του τομέα παροχής υπηρεσιών ή εμπορίου.
- Οι αγρότες στερούνται εκπαίδευσης και επιστημονικής στήριξης. Συνήθως η στήριξη συνδέεται με πώληση εφοδίων και άρα εξυπηρετεί το συγκεκριμένο κλάδο παροχής υπηρεσιών.
- Εκμεταλλευτείτε (αποτελεσματικά) το μέτρο των γεωργικών συμβουλών!!!

Δεν νοείται σοβαρή γεωργική εκμετάλλευση χωρίς:

- Γνώση
- Αξιόλογη ποσότητα παραγωγής
- Ποιότητα παραγωγής
- Δικτύωση
- Αξιοπιστία
- Εργαλεία - Εγκαταστάσεις

Σχέδια Βελτίωσης

Πρόκειται για δημόσια ενίσχυση για την υλοποίηση επενδύσεων σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης. Οι επενδύσεις πρέπει:

- να συμπεριληφθούν σε ένα επιχειρηματικό σχέδιο,
- να εγκριθούν,
- να υλοποιηθούν – **εξοφληθούν** και
- στη συνέχεια να συγχρηματοδοτηθούν,
- προβλέπεται προκαταβολή με ισόποση εγγύηση.

Σχέδια βελτίωσης

- Πρόσκληση 2018: Έχει ενεργοποιηθεί το 87% των σχεδίων, ποσοστό χωρίς προηγούμενο
- Έχουν καταβληθεί σχεδόν 300 εκ. ευρώ ενώ έχουν υποβληθεί (και εκκαθαρίζονται) αιτήσεις δ.δ. 60 εκ. ευρώ. Άρα ξεπερνάμε το αρχικό ποσό της πρόσκλησης κατά πολύ.
- 170 εκ. ευρώ πληρωμές το 2021. Αναμένουμε 150 εκ. ευρώ φέτος. Τρίτη καλύτερη χρονιά το 2014 με 100 εκ. ευρώ. Σε όφελος όλων των εμπλεκομένων.
- Όλα αυτά με πολύ προσπάθεια και με πρόσκληση νέων γεωργών.

Επιλεξιμότητα Γεωργού

Ο υποψήφιος πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων ως επαγγελματίας γεωργός (όχι ως νεοεισερχόμενος)

ή

να έχει κριθεί δικαιούχος του υπομέτρου 6.1 στην πρόσκληση του έτους 2021.

Επιλεξιμότητα Γεωργού

Επιπλέον ο γεωργός πρέπει:

- Να έχει υποβάλει δήλωση ΟΣΔΕ το 2022.
- Να είναι ασφαλιστικά και φορολογικά ενήμερος (να μην έχει οφειλές ή να τις έχει ρυθμίσει)

Επιλεξιμότητα εκμετάλλευσης

- Η εκμετάλλευση πρέπει να έχει μέγεθος σε τυπική απόδοση άνω των 12.000 ευρώ σύμφωνα με το ΟΣΔΕ του έτους αναφοράς (2022).
- Η εκμετάλλευση πρέπει να λειτουργεί νόμιμα. Στην περίπτωση κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων επιτρέπεται η απόδειξη της νομιμότητας μέχρι και την ολοκλήρωση του σχεδίου. Αυτή η πρόβλεψη είναι ευνοϊκή αλλά ο υποψήφιος πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός και να αρχίσει άμεσα τις προσπάθειες για έκδοση άδειας λειτουργίας.

Ενδεικτικά μεγέθη εκμεταλλεύσεων:

	Εκτάσεις / ζώα για:	
	12.000 ευρώ	16.000 ευρώ
Λαδολιές	64 στρ.	86 στρ.
Ακτινίδια	23 στρ.	31 στρ.
Υπταίθρια κηπευτικά	11 στρ.	14 στρ.
Βαμβάκι	80 στρ.	106 στρ.
Πρόβατα	130	173
Κυψέλες	163 (109)	217

Επιλέξιμες επενδύσεις

- Ανέγερση, επέκταση, εκσυγχρονισμός γεωργικών κτιρίων και κατασκευών.
- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.
- Αγορά γης.
- Εγκατάσταση πολυετών φυτειών.
- ΑΠΕ
- Περιφραξη εγκαταστάσεων.
- Γενικές Δαπάνες (αμοιβές μελετητών, δαπάνες για έκδοση αδειών κ.λπ.)

Όλες οι επενδύσεις πρέπει:

- Να έχουν προσαρμοσμένο μέγεθος στη δυναμικότητα της εκμετάλλευσης (τεκμηρίωση σκοπιμότητας).
- Να έχουν εύλογο κόστος.
- Να πραγματοποιούνται μετά την υποβολή της αίτησης στήριξης (ανελαστικό καθώς προκύπτει από τον Κανονισμό).
- Να μην έχουν ενισχυθεί από άλλο πρόγραμμα.

Κριτήρια βαθμολογίας: Δεν θα καλυφθούν όλες οι αιτήσεις !

Οι βασικές αρχές που διέπουν τα βαθμολογικά κριτήρια αφορούν σε χαρακτηριστικά που συνδέονται με τη γεωργική εκμετάλλευση όπως ο προσανατολισμός της. Προτεραιότητα έχουν μία σειρά από κλάδους που έχουν αναδειχθεί ως προωθούμενοι μέσα από ανάλυση – μελέτη: Επιγραμματικά αναφέρουμε την αιγοπροβατοτροφία, τις καλλιέργειες για την επισιτιστική ασφάλεια, τις καλλιέργειες που είναι ανθεκτικές στην κλιματική αλλαγή, την παραγωγή ζωοτροφών και βέβαια τις καλλιέργειες που προτείνονται από τις Περιφέρειες ότι αποτελούν περιφερειακές προτεραιότητες.

Κριτήρια βαθμολογίας

- Οικονομικό μέγεθος. Προτεραιότητα δίνεται στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις με τυπική απόδοση μεταξύ ορίων που θα καθοριστούν.
- Ρεαλιστικότητα επενδυτικού σχεδίου. Προτεραιότητα δίνεται στα σχέδια με αιτούμενες επενδύσεις που δεν υπερβαίνουν το τετραπλάσιο της τυπικής απόδοσης της γεωργικής εκμετάλλευσης.
- Βαθμολογείται η απόδειξη της δυνατότητας κάλυψης του 20% του αιτούμενου προϋπολογισμού με ίδια κεφάλαια.

Επίσης βαθμολογούνται:

- Η επένδυση σε κλάδους που αναδεικνύονται στο πλαίσιο των ιδιαιτεροτήτων και αναγκών της κάθε Περιφέρειας λαμβάνοντας υπόψη τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα.
- Η δυναμική της εκμετάλλευσης: ενημερότητες χωρίς παρακρατούμενες οφειλές, κερδοφορία, μη ύπαρξη βαρών στα ακίνητα της εκμετάλλευσης.
- Η ιδιότητα του νέου γεωργού, η εμπειρία γεωργών κάτω των 45 ετών, οι πιστοποιημένες γνώσεις στον τομέα.
- Οι επενδύσεις σε ΑΠΕ
- Οι καινοτόμες επενδύσεις

Καινοτόμες επενδύσεις

- Η καινοτομία είναι μια ιδιότητα των επενδύσεων που βαθμολογείται στα σχέδια βελτίωσης από την πρόσκληση του 2011
- Η καινοτομία είναι απαραίτητη για τη διατήρηση του κόστους παραγωγής σε ανταγωνιστικά επίπεδα
- Απαιτεί εξειδικευμένο προσωπικό ή προσωπικό με διάθεση να εξειδικευτεί
- Διαφορετικά μπορεί απλά να δεσμεύσει κεφάλαιο χωρίς να αποδώσει κέρδη

Είδος Στήριξης

- Η στήριξη παρέχεται με τη μορφή επιχορήγησης
- Καταβάλλεται μετά την εξόφληση των δαπανών.
- Η στήριξη μπορεί να συνδυαστεί με χρηματοδοτικά εργαλεία.
- Είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής με ισόπωση εγγυητική επιστολή

Εύλογο κόστος

Κατηγορία δαπάνης στην πρόσκληση του 2018	Αιτούμενη Δημόσια Δαπάνη	Μερίδιο στην συνολική δημόσια δαπάνη
Σύνολο δαπανών	963.040.340	100,0%
Γεωργικός Ελκυστήρας	351.547.732	37%
Παρελκόμενα-αναρτώμενα-συρόμενα ελκυστήρα (άροτρα, φρέζες, ψεκαστικά κ.λπ.)	226.012.124	24%
Κτίρια με εύλογο κόστος εκ των οποίων:	194.610.984	20%
-Κτίρια συμβατικής κατασκευής φυτικής παραγωγής	43.571.369	4,5%
-Κτίρια συμβατικής κατασκευής ζωικής παραγωγής	40.338.714	4,2%
-Κτίρια ζωικής από σκελετό θερμοκηπίου (τύπου τολ)	18.585.210	1,9%
-Εξοπλισμός εγκαταστάσεων ζωικής παραγωγής	45.583.884	4,7%
-Θερμοκήπια τυποποιημένα	30.152.785	3,1%
-Θερμοκηπιακές εγκαταστάσεις τύπου ΤΟΛ και δικτυοκήπια	16.379.022	1,7%
Πολυετείς φυτείες	42.001.260	4,4%
Μελέτες	22.942.938	2,4%
ΑΠΕ	13.603.664	1,4%

Χρηματοδοτικά εργαλεία

- Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, προβλέπεται η στήριξη από το χρηματοδοτικό εργαλείο του ΠΑΑ.
- Εναλλακτικά, προβλέπεται ο δανεισμός από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με τον όρο η ενίσχυση να καταβληθεί σε δεσμευμένο λογαριασμό του δικαιούχου.
- Με τον τελευταίο τρόπο έχουν ήδη διευκολυνθεί δανειοδοτήσεις 80 εκ. ευρώ σε περίπου 1.800 δικαιούχους σχεδίων βελτίωσης τον τελευταίο χρόνο.

**Σας ευχαριστώ πολύ
για την προσοχή σας !**